

SLOVENSKI NAROD.

Inhača vsak dan zvečer, izimai nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina knaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanila jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnost je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnost naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ne hlinite se!

Ko je veliki poljski rodoljub dr. Smolka leta 1863. organizoval poljsko demokratično stranko, razvil je nje program kratko z lapidarnimi besedami „Najprej narod — potem svoboda“.

Slovenska narodna stranka sme o sebi reči, da se je vedno in povsod držala tega načela, s takim samozatajevanjem, da je pogostoma v svojem lastnem taboru zadela na odpor. Dasi je ogromna večina njenih pristašev odločno svobodomislna, vendar je stranka premnogokrat slušala glas oportunitete in podpirala tudi čistoklerikalne težnje, da so le kolikaj mogle koristiti narodu in pospešiti njegove narodne interese. Vodila jo je pri tem vedno misel, da narod, čigar obstanek je še vedno v nevarnosti, se ne sme podati v boj za ideje, katerih sam iz sebe ne more rešiti, da naš maloštevilni narod ni poklican dognati borbo mej liberalizmom in klerikalizmom, nego mora vse svoje moči osredotočiti na zagotovljenje svoje narodne eksistence.

Najprej narod — potem svoboda! Kako verno, dosledno smo se držali te vodilne misli, izpričuje najbolje in najsijsajnejše program narodne stranke, kateri se je sklenil na shodu zaupnih mož. Temu programu niti nasprotna stranka ni mogla nizvarjati, vse naše delovanje priča, da se ga vestno držimo, in ta naš program je nerazrušljiv spomenik, da se je narodna stranka res držala načela „Najprej narod — potem svoboda“.

Nasprotna stranka je pa pri minolih deželnoborskih volitvah dokazala novič, da nima nikake pravice, imenovati se katoliško-narodno stranko, potrdila je znano resnico, da se je podala v službo čistega mejnarodnega klerikalizma, zatajila stari narodni program in se narodnostne ideje le oklenila, ker ve, da sicer izgubi zaslombo pri narodu. Klerikalno geslo je: Najprej klerikalizem, potem pa, če bo kazalo, narod, če ne, pa ne.

Kdo more, v očigled kandidature dr. viteza Sawinschegga in Karla Pollaka o tem še dvomiti? Sawinschegg je bil nemškoliberalni dež. poslanec in če tudi ne jeden najnestrnejših, vendar je sedel mej nasprotniki narodne stranke. Klerikalna stranka ga je kandidovala samo zato, ker ima v dolenjskih mestih osebnih zvez in prijateljev, kandidovala ga

je, dasi nima nikakih sposobnostij za poslanstvo in dasi je v svojem programu le obljudil, „da ne bo nasprotoval pravicam, ki so zagotovljene Slovencem v temeljnih drž. zakonih, temveč si prizadeval, da se Slovencem te pravice ne bodo katile v nobenem oziru“. Kandidata s takim narodnim programom, kateri lahko podpiše vsak nemški nacionalec, ne da bi se moral radi tega izneveriti načelom svoje stranke, takega moža se je držila klerikalna stranka povzdigniti na ščit in ga priporočati narodnim volilcem dolenjskih mest in trgov. Najprej klerikalizem, potem pa, če bo kazalo, narod, če ne, pa ne!

Tudi drugi imenovanih kandidatov ni narodnega mišljenja, odlikuje se samo po svoji veliki požnosti, sicer pa je tako neznačna osebica, da bi bila zanj prevelika čast, ko bi se hoteli ž njim baviti.

Kandidatura teh dveh mož priča, da se klerikalna stranka že ničesar več ne sramuje, da je narodno idejo popolnoma zavrgla mej staro šaro. Zadnji čas se je sicer delala nekako narodno, nje voditelji so nam celo zatrjevali, „če dobimo večino, bomo vas učili narodnognega radikalizma“, a kandidatura Savinschegga in Pollaka priča, da je še vedno tam, kjer je bile takrat, ko je jeden sedanji katoliško-narodni poslanec izgledal, „... je samo sredstvo za razširjanje vere, drugega nič“, da se še vedno drži gesla: ker ni nikjer zapisano, da mora biti pri nas sredstvo za razširjanje vere prav slovenski jezik — proc ž njim, če bi to koristilo klerikalizmu. Klerikalna stranka se je zopet jedenkrat pokazala v vsi svoji nagoti, in opravičeni smo jej zaklicati: ne pridevajte si imena, kateri vam ne gre, saj potrjuje vsako vaše dejanje besede kapitana Marryata: Es ist allerdings Thatsache, dass man aus einem Schweinsohr keine seidene Börse machen kann.

Doslednost, kje si?

Od Drave, 24. novembra.

Katoliško tiskovno društvo v Mariboru izdaja dva lista, „Südsteir. Post“ in „Slov. Gospodar“.

Prvi list je prav za prav glasilo poslanca Michaela Vošnjaka; kat. tiskovno društvo posojuje le ime ali firmo in si s tem po nepotrebnem naklada

odgovornost za to, kar g. Miha Vošnjak v ta list sprejema in kar on v tem listu počenja.

„Slov. Gospodar“ je jedino in pravo glasilo kat. tiskovnega društva; kar ta list piše, to se ima smatrati za ideje in pojave kat. tiskovnega društva.

„Südsteir. Post“ — in ž njo g. Miha Vošnjak — potegnila je z vladom in zagovarja nepotrditev Luegerjeve izvolitve za župana; „Slov. Gospodar“ št. 17, z dne 21. novembra 1895 poteguje se v dopisu „iz Savinjske doline“ pod gesлом: „vse za vero, dom cesarja“ — za Luegerja zoper vladom in Hohenwartov klub, v katerem ne sedita od Slovencev samo grof Hohenwart in Klun, ampak še več drugih slovenskih poslancev!

Kdor naših razmer ne pozna, ta mora vprašati, kako je mogoče, da kat. tiskovno društvo v nemškem svojem listu to pobija, kar v slovenskem zagovarja!

In tako vprašanje je opravičeno, ker se kaže preočitno nedoslednost, ki vladom pri kat. tiskovnem društvu, oziroma v njegovih listih.

Taka nedoslednost pa naravnost smeši društvo in njega vodstvo, ona spodkopava ugled društva v krogih, ki znajo misliti in trezno soditi!

Brez dvombe je velika večina Slovencev na četrti pokrovom glade vprašanja Luegerja, tedaj proti Badeniju in proti vladu, da v tem oziru zastopa „Slov. Gospodar“ večino naroda, da tedaj tudi velika večina naroda z dopisnikom „Savinjčanom“ obsoja kanonika Kluna in tovariše, ki se doma ponujajo „kot kandidatje katoliške stranke, na Dunaju pa se bratijo z liberalno stranko in madžarskimi framazoni ter obračajo plašč po vetrui!“ Prav ima tudi dopisnik „Slov. Gospodarja“ v tem, da trdi, da so nam Hohenwartovi, tedaj tudi naši poslanci, ki še vedno čepo v tem klubu, nakopali madež nehvaležnosti do nemških konservativcev, ker so Hohenwartu in vladu na ljubo zabranili baronu Dipauliju interpelirati vladom in so tako pomagali tega in tovariše njegove izriniti iz kluba!

Za to izjavo smo „Slov. Gospodarju“ v Marijboru hvaležni in želeti je, da ostane glede teh nazorov dosleden!

Glede tega pa, da je gosp. Miha Vošnjak in njegov list „Südsteir. Post“, da so slovenski konzervativci Hohenwartove barve, zaradi tega nasprot-

so bili njegovi tovariši o tem oziru pesimisti. Mladi mož gledal je takrat v prihodnost s tistimi iluzijami, katere so last mladosti, ko stopa v praktično življenje.

Temu je danes skoro 40 let! Res lepa vrsta let! Ta mladi mož s temi idejali s tem optimizmom vrnil se je v svojo dragu domovino slovensko in veselil se je dneva, ko bode stopil mej narod, kažoč mu poto do boljše prihodnosti.

In prišel je v svojo rojstno zemljo. In kak se mu je tu razgrinjal svet! Mesta in trgi, vse ponemčeno; tu ni bilo torej upanja, da bi se dalo kaj doseči. Šole vse nemške; narodno vzgojenega naroda tudi ni bilo, na katerega bi se mogel zanašati. Dr. Kočvar je pripovedoval, da je moral deset ur daleč iti, ako je hotel dobiti narodnjaka. Jedino narod, prosto ljudstvo bilo je še nepokvarjeno, in mladi mož vzel si je nalog, iti mej narod, učiti ga, probujati ga ter z narodnimi izjavami prisiliti merodavne kroge, da se slovenskemu narodu dade zakonito zajamčene pravice v šoli in uradu. Ta mladi mož je bil dr. J. Vošnjak; on je v kratkih letih organizoval vse slovensko Štajersko v političnem in narodnogospodarskem oziru. V kratkih letih pre-

pričal je dvomljivce, da se mladostne sanje in narodni idejali, četudi polagoma, vendar dade vsaj s časom uresničiti.

Ker pa je, kakor nam sam pravi, z oslovsko kožo v žepu hodil s trebuhom za kruhom, prišel je tudi na Kranjsko. Tu je kratko dobo živel in deloval, zdaj v Kranju, zdaj v Ljubljani. Ko bi še živel Fleišman, mogel bi nam pripovedovati, kako je g. dr. J. Vošnjak pomagal l. 1861. ustanovljati prvi slovenski pevski zbor (pod vodstvom Fleišmannovim), Bleiweis mogel bi nam pripovedovati, kako je bil „Novicam“ izvrsten in marljiv dopisnik. V Kranju je nabiral podpise za spomenico, ki se je poslala Schmerlingu s 20.000 podpisi. V Ljubljani se je seznanil z gosp. Luko Svetcem, s katerim ga ves čas veže najtesnejše prijateljstvo. Oba sta sobojevnika, zaveznika starega slovenskega programa, in oba sta osivila v narodni borbi.

Domovina naša bila je še pred četridesetimi leti v prvi dobi svojega političnega preporoda. Narodna zavest je še trdo spala. Slovenski jezik se je zatiral v javnosti, zaničeval se je v zasobnem življenju. Rodoljubi so bili redki in kar jih je bilo, bilo jih je premalo in niso bili osredotočeni. V

Listek.

Dr. Josip Vošnjak.

(Govoril Anton Trstenjak na banketu dne 18. t. m.)

Slavno društvo! Častita gospoda! Kakor znano, g. dr. J. Vošnjaka izgubimo iz svoje srede. Tem povodom čast mi je v imenu „Pisateljskega društva“ reči katero v slovo, in kakor je to navada, hočem o tej priliki poseči v pretekle čase, katerih se kot somišljeniki in prijatelji radi spominjam. Poklicati pa hočem v spomin samo nekatere momente iz znamenitega življenje in delovanja našega slavljenca.

Bilo je leta 1858. v neki gostilnici dunajski slavili so valete nekaterimladenci, mej njimi četiriindvajsetletni mladenič, ki je ravnokar postal doktor medicine in kirurgije. Ta mlada družba prisegla si je zvestobo prijateljstvain zvestobo do naroda: Mladi doktor oduševljal se je za najuzvišenejše idejale človeškega rodu in v veri na boljšo bodočnost človeškega rodu v obče in svojega naroda posebe ni ga motila neugodna temna sedanost. Bil je ves v plamenu za narodno idejo, bil je optimist, dočim

ni Luegerja in njegovih tendenc, ker vse „preso-jajo le z ozkega narodnega stališča“, se dopisnik Savinjančan budo moti. Ravno nasprotov velja; ti so mlačneži v narodnih stvareh, tem je narodnost de-veta briga; pri njih odločuje le volja vlade in želje grofa Hohenwarta, zvestega Fridolina vsake vlade, naj si bode poljska ali nemška!

„Slov. Gospodar“ zagovarja potrebo, da se branijo „naše ustavne pravice proti samovolji ministra in uplivu madžarske ohlosti!“

Mi še temu samo to dodano, da se morajo braniti posebno naši gospodarski interesi nasproti Madžarom in da je želeti, da ostane „Slov. Gospodar“ pri teh svojih nazorih in da se njim ne iznoveri na ljubo svoji nemški toli omahljivi koleginji „Südsteir. Post!“

V Ljubljani, 27. novembra.

Volitve v čeških trgovinskih zbornicah. Pri volitvah v čeških trgovinskih zbornicah je voljenih 5 Mladočehov, 1 Staročeh, 6 nemških liberalcev in 1 nemški nacionalec. V Pragi se Staročehi in Nemci niso udeležili volitve v trgovinski zbornici in so torej voljeni jednoglasno štirje Mladočehi za deželne poslanke. — V skupini veleposestva voljeni so pristaši konzervativnega veleposestva. Nič ni pomagalo, da je vlada delala za kompromis. Govori se, da češki konservativni posestniki nikakor niso prav zadovoljni z Badenijem in so hoteli to nevoljo pokazati pri volitvah. Do sedaj je bil običajno ministriki predsednik kak češki veleposestnik, tako oba Auersperga, Taaffe, Windischgraetz, in ne morejo odpustiti grofu Badeniju, da jih je pripravil ob to predpravico. Pa tudi za grofa Thuna je to za-ušnica, kajti on je deloval z vsemi silami za kompromis. Govorilo se je že, da zaradi tega odstopi, s čimer bi pač le ustregel Mladočehom.

Srbska skupščina se danes otvorila. V pre-stolnem govoru se bode naznani, da se je z var-čevanjem napravilo ravnotežje v državnem gospo-darstvu. Napovedala se bode davčna reforma, da se preprečijo vedni davčni zastanki. Skupščini predloži se predloga o novem oboroženju peščev in utrjenju meje. Ta predloga je posebne važnosti pri sedanjih razmerah, ko je pričakovati zmešnjav na Balkanu in tudi Srbija ne bode mogla ostati neutralna.

ki imajo v Erzerumu konzulate, so pri turški vladi se pritožili zaradi tamošnjih dogodkov. Naglašali so, da konzuli poročajo, da nikjer niso napadali kristianje, temveč povsod le mohamedanci. Sicer so pa velevlasti dale Turčiji šest mesecev odloga za izvršenje reform. Slabi nasledki prizanesljivosti so se hitro pokazali. V Carigradu se je to seveda tolmačilo kot bojazen in veliki vezir je takoj protestoval, da so velevlasti poslale še po jedno vojno ladijo v varstvo svojih podložnikov v Turčiji. Izjavil se je, da sedaj Turčija ne bode več varovala tujih podložnikov, kar je ni lahko mogoče, ker tako postopanje velevlastij jaka draži mohamedance. Rado-vedni smo, kak odgovor bodo na to dale velevlasti. — V Marašu so ustaši v več krajih začeli mesto. Vojakom se je pa posrečilo narediti red in ogenj pogasiti. — V Karputu so vstaši že ob izgredih začeli zalogo razstreliv, katero so imeli spravljeno v

okrajnih, mestnih in deželnih zastopih ni bilo Slo-vencev. V takih časih, v takih odnošajih začeti boj za narodno stvar, to je, gospoda moja, orjaško, to je junaško delo. Zategadelj je g. dr. J. Vošnjak začel delovati na to, da bi pognala kali narodna zavest in da bi rasla narodna blaginja. To mu je bil program, in kaj je storil v tem zmislu, o tem govoril naša zgodovina, in mi se tega danes hvaležno spominjam.

Ko je g. dr. Jos. Vošnjak prišel l. 1861. v Slovensko Bistrico kot okrajni zdravnik, prišel je v popolnoma ponemčeno mestice, v katerem je bil bil on jedini narodnjak. Odvisen od mnogih mero-davnih krogov imel je težavno stališče. In vender se je tukaj utaboril in začel neumorno, neustrašeno delovati za narodno stvar. Nihče ni upal, da bo kaj dosegel, in vender je v kratkem času navzlic mnogim zaprekam ustanovil čitalnico s pevskim zborom in gledališkimi predstavami, dobro vedoč, da se ravno s temi sredstvi najbolje probuja na-rodna zavest. Radi tega je tudi povsod spodbujal rojake, naj snijo čitalnice in bralna društva s pev-skimi zbori in gledališkimi predstavami. Pri neki veselici priletel je skozi okno v čitalnico debel ka-

neki hiši. — V tem je že buknih ustanek na Kreti. V prvem bojnem je bilo ubitih in ranjenih 30 vojakov in več vstašev. Poročilo o tem boju je seveda v Atenah vzbudilo veliko razburjenost. Začenja se agitacija, da bi Grška šla vstašem na pomoč. Turčija se pač tega preveč ne boji, ker že od poprej pozna grško strahopetnost. Grki bodo le po zvijači in diplomatičnim potem skušali kaj doseči.

Preiskava pri socijalnih demokratih na Nemškem K socijalističnim vodjam Beblu, Auerju, Singerju in Frieslerju je te dni policija nepričakovano prišla v hišo preiskovat. Vzela je seboj več pisem. Preiskava je bila tudi v uredništvu socijalističnega časopisa „Vorwärts“ in v socijalno-demokratičnih volilnih društvih. Vlada hoče razpustiti ta društva in za to išče povoda. Če bode dognala, da imajo mejo seboj zvezo, kar je po zakonu prepovedano, pa jih bodo razpustila. Morda misli vlada v kratkem razpustiti državni zbor, ki ni jej povse po volji, ko neče privoliti v nobene izjemne zakone proti socijalnim demokratom, in zato hoče z razpu-stitvijo volilnih društev delati ovire volilnemu gi-banju socijalnih demokratov. Najbrž se pa moti, če misli, da bode s tem kaj doseglia. Proti socialistom, še izjemni zakoni niso pomagali, temveč so jih le za popularnejše naredili.

Vstaja na Kubi. Španija je zbrala vse svoje moči, da zatre vstajo na Kubi. 160.000 vojakov bodo kmalu imela na Kubi zbranih in 19 vojnih ladij je te dni na novo tja prišlo, da obkolijo ta otok in tako zabranijo, da vstaši ne bodo mogli dobivati pomoči, živeža in streliva. Če se bode to posrečilo, se bode pač kmalu pokazalo. Če sedaj Španija ne ukroti vstašev, potem je zanje Kuba izgubljena. Pokazale se bode pa ob jednem doma velike finančne težave, ki bodo vzbudile silno nevoljo in prav lahko se pripeti, da pride monar-hija v nevarnost.

Konflikt v Peruu. V tej južnoameriški državi so razmere mejo vlado in parlamentom precej napete. Parlament je sklenil neki zakon o obdačenju samostanov. Klerikalci so bili vsled tega jako razburjeni in so nahujskali pouličnjake, da so napali poslanke, ko so prišli iz zbornice. Poslanci se pa sedaj jeze na vlado, da zadostno ne skrbi za njih varnost.

Volilno gibanje.

Sinočni „Slovenec“ se zopet hudeje zaradi silnega poraza pri volitvi v Ljubljani, in denuncira ne-katerem svojim znanem priporočali, naj volijo narodne kandidate, sicer pa ničesar storili, kar bi ne bilo pravilno, dočim so klerikalni agitatorji volilcem kar listke iz rok trgalj. Tudi o neveljavnosti volitve se „Slovenec“ nekaj sanja. Po njegovem mnenju so volitve zategadelj neveljavne, ker je neki magistratni uradnik pečatil glasovnice z mestnim pečatom, predno so se oddali volilni komisiji. Ma-gistrata ne bomo opirali, priznamo, da ni bilo pravilno, da so se poleg glasovnic s pečatom razdelile tudi glasovnice brez pečata, ali tajnost volitve se ni kršila s tem, da so se glasovnice pečatile. Nižji magistratni uradnik še ni volilna komisija, vrh tega pa ni bil nihče primoran pokazati uradniku listka, nego je vsak lahko dobil nov listek s pečatom, ter ga je lahko izpolnil, kakor je hotel. Tudi je bilo doličemu uradniku absolutno nemogoče pregledovati, katere kandidate je kdo zapisal, kaj še, si zapomniti njih

men, ki je bil osnovatelju namenjen in ki na srečo ni nikogar zadel.

Toda to mu ni zadoščalo. Iskro narodne za-vesti vrgel je v narod. Hodil je od mesta do mesta, od trga do trga, od vasi do vasi, dà od koče do koče, sklicaval je shode, poučeval ljudstvo, unemal je za slovensko stvar in posebno zaslugo si je pri-dobil s tem, da je tudi inteligencijo pridobil za narodne težnje. Vse stanove pa je pridobil, ko je l. 1866. spisal in izdal majhno, a veleuzamenito knjižico: „Slovenci kaj čemo?“ S to knjižico je unel vsakega, s to knjižico je najbolj pripomogel, da so štajerski Slovenci pri deželnozborskih volitvah l. 1867. v vseh okrajih zmagali. On sam je bil poleg dr. Dominkuša voljen za poslanca v Mariboru po tako hudi borbi. V deželnem zboru štajerskem in v državnem zboru dunajskem zastopal je Slo-vence neustrašeno, bil je politični voditelj naš, po-tegoval se je za vse točke narodnega programa, ki se je razvijal na taborih, in ker je unemal ljudstvo za vse, za kar se je sam boril, smel je po vsej praci reči in poudarjati, da govoril v imenu naroda, ker je pridobil narod za narodno stvar.

(Konec prih.)

imena. Torej naj „Slovenec“ le nikar ne skuša s praznimi izgovori prikriti svoj kolosalni poraz!

Pri volitvi v trgovinski zbornici je bilo raz-merje glasov drugačno, nego smo včeraj naznali po uradnem listu. Gospod Janko Kersnik je dobil devetnajst glasov, zbornični predsednik gosp. Ivan Perdan pa trinajst glasov. — V Radovljici je ces. svetnik g. Murnik dobil 68 glasov.

Veleposestniki bodo jutri volili deset poslan-cov. Kakor čujemo, so se nekateri dosedanjih po-slancev umaknili mlajšim močem.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. novembra.

— (Veselje nad zadnjo volilno zmago) iz razilo se je iz raznih krajev domovine po telegramih, ki so došli gg. dr. Karolu vit. Bleiweisu kot načelniku zvrševalnega odbora, dr. Majaronu, dr. Tavčarju in našemu uredništvu. Zaradi nedostatnega prostora naj se oprosti, da jih ne priobčimo.

— (Gostovanje ravnatelja g. Mandrovića.) Zanimanje za gostovanje odličnega hrvatskega umetnika gospoda ravnatelja Mandrovića je jako veliko. Saj je tudi naravno, da se zanima naše občinstvo za moža, katerega štejejo mej prve igralce sedanje dobe, za igralca, kateri bi na prvih gledališčih mogel zavzemati odlično mesto. Danes bo gospod ravnatelj Mandrovič nastopil v karakteristični in interesantni ulogi Rislerja starejšega, v petek pa bode igral Ludovika XI., ulogo, katere morda nobeden sedanji umetnikov ne igra tako dovršeno, kakor on.

— (Serenado in bakljado) priredi „Ljubljanski Sokol“ svojemu bivšemu velezaslužnemu sta-rosti gospodu Ivanu Hribarju v soboto, dné 30. t. m. Iz prijaznosti bodeta sodelovali pevski društvi „Slavec“ in „Ljubljana“. Po serenadi bo slav-nostni sokolski večer „pri Maliču“.

— (Gledališki vlak v Zagreb.) Za vzprejem slovenskih izletnikov se je v Zagrebu sestavil po-seben odbor, kateremu stoji na čelu gosp. Fr. Arnold, podnačelnika pa sta posl. gosp. Jakčin in intendant gosp. dr. S. pl. Miletic. Za vzprejem se delajo velike priprave. Vožne cene za tje in nazaj so sledče: Od Ljubljane za 1. raz-reda 8 gld., za 2. r. 6 gld., za 3. r. 4 gld.; od Zaloge za 1. r. 8 gld., za 2. r. 6 gld., za 3. r. 4 gld.; od Litije za 1. r. 7 gld. 20 kr., za 2. r. 5 gld. 40 kr., za 3. r. 3 gld. 60 kr.; s Save za 1. r. 7 gld. 20 kr., za 2. r. 5 gld. 40 kr., za 3. r. 3 gld. 60 kr.; s Trbovelj za 1. r. 5 gld. 60 kr., za 2. r. 4 gld. 20 kr., za 3. r. 2 gld. 80 kr.; od Hrastnika za 1. r. 5 gld. 60 kr., za 2. r. 4 gld. 20 kr., za 3. r. 2 gld. 80 kr.; z Zidanega mosta za 1. r. 4 gld. 80 kr., za 2. r. 3 gld. 60 kr., za 3. r. 2 gld. 40 kr.; od Sevnice za 1. r. 3 gld. 80 kr., za 2. r. 2 gld. 85 kr., za 3. r. 1 gld. 90 kr.; od Rajhenburga za 1. r. 3 gld., za 2. r. 2 gld. 25 kr., za 3. r. 1 gld. 50 kr.; od Vidma-Krškega za 1. r. 3 gld., za 2. r. 2 gld. 25 kr., za 3. r. 1 gld. 50 kr.; od Brežic za 1. r. 2 gld. 60 kr., za 2. r. 1 gld. 95 kr., za 3. r. 1 gld. 30 kr. Za dve legitimaciji 3. razreda dobil se bode jeden vozni listek 1. razreda.

— (Novo vladno poslopje.) Predvčerajšnjim se je podpisala kupna pogodba mejo erarijem in kranjsko stavbinsko družbo, s katero je erar kupil svet na voglu Tržaške ceste in Erjavčevih ulic. Ta svet je določen za zgradbo novega vladnega po-slopja. Ker je državni zbor že dovolil prvi obrok za zgradbo tega poslopja, je pričakovati, da se že na spomlad začne zidanje.

— (Pozabljen ljubljanski pomočnik zoper potres.) Župnik g. J. Vrhovnik piše v 5. sešitku „Izvestij muzejskega društva“: Janez Gregorij Dolničar (Thalnisher) nam je v svoji zgodovini stolne cerkve sv. Nikolaja ohranil ime svetnika, ki so ga nekdaj tod častili kot rešitelja „od grose tiga po-tresa“. To je sv. mučenik Venancij. Morda je baš on obvaroval našo stolnico o poslednjem po-tresu večje škode, saj je dekan Janez Anton Dolničar dne 18. junija 1703, ko je škof Ferdinand grof Kühnburg slovesno blagoslovil temeljni ka-men desnemu zvoniku stolne cerkve, poleg nekaterih drugih relikvij shranil vanj tudi „numus s. Venantii Mart., patroni contra terramotum“. Zakaj so se naši predniki o potresih priporočali temu svetniku? Za cesarja Decija so 15letnega mla-deniča Venancija mučili v Kamerinu. Trapili so ga

Dalje je prilogi.

na razne načine. Napisled je bil ob glavo dejan. Tedaj je jelo treskati in zemlja se je zelo stresla, da je pobegnil predsednik, ki je sodil nedolžnega Venancija.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri včerajšnji prvi obravnavi bil je obtožen 20 let stari posestnikov sin Josip Osel iz Vogelj hudodelstva uboja. Dne 25. avgusta letos okolo 9. ure zvečer šel je posestnikov sin Jakob Srebernjak vasovat k obtoženčevi sestri Meti Osel. Pri Oslovi hiši govoril je nekaj z Janezom Seknetom, potem pa je Sekne odšel po svojih potih in ko se je okolo 11. ure po noči vrnil nazaj, dobil je Srebernjaka na voglu Oslove hiše na tleh ležečega in na glavi krvavega. Pustil ga je ondi ležati in ko ga je zjutraj Meta Osel hotela spraviti domov, ni mogel več iti. Dva dni pozneje je Srebernjak umrl in izid je dokazal, da je imel nad desnim ušesom prečno ležečo $2\frac{1}{2}$ cm dolgo kožno rano, s skoraj gladkimi robovi, pod kožo pa je bila v isti smeri lobanjska kost prebita ter so košice tičale v možganskih mrenah. Po izreku izvendencev bila je rana smrtna in je Srebernjak umrl vsled utrpnjenja možganov. Po pričah je dokazano, da mu je rano prizadejal Josip Osel s krampačem in da ga je potem še z držajem trikrat po životu udaril. Porotniki potrdili so vprašnje glede uboja in sodišče odsodilo je Josipa Osla na tri leta težke ječe, poostrene z jednim postom mesечно in trdim ležiščem v temni celici dne 25. avgusta vsakega kazenskega leta. — Pri drugi obravnavi bil je obtožen 39 let stari kajžar Janez Zevnik iz Mavčič hudodelstva uboja. Porotniki pa so vprašnju glede krivde s 6 glasi zanikali, vsled česar je sodišče Zevnika od obtožbe oprostilo. Obraunava je trajala do polnoči.

— (Umrl) je, kakor smo že včeraj javili, gosp. Peter Gillij, c. kr. poštar in župan v Višnji gori. Dan prej je bil še zdrav in vesel, zjutraj še čvrst — popoludne ob treh pa je že ležal na mrtvaškem odru. Bil je pet let vzgleden župan in vedno zanesljivo naroden. Tudi v Ljubljani je bil pokojnik dobro znani in imel tam mnogo prijateljev še izza časa, ko je bil kavarnar. V njegovi kavarni je bilo svoj čas shajališče zlasti Sokolov. Bodite vremenu možu prijazen spomin.

— (Pogumna rešiteljica.) Z Brega pri Borovnici se nam piše: Dne 14. t. m. padlo je tu $2\frac{1}{2}$ leta staro dete — ne ve se kako — v močno narasli potok Borovniščica. Na materino upitje prihiti 16 let stara Ana Sveti, skoči brez pomisleka v mrzlo vodo in reši na ta način z nevarnostjo lastnega življenja gotove smrti mlado človeško bitje. Tako pogumno dekle ne zaslubi le očitne pohvale, marveč pričada jej tudi darilo za rešitev življenja.

— (Trtna uš) se je zasledila v občini Dvor pri Radečah. Okr. glavarstvo krško je prepovedalo izvažanje trosja iz te občine.

— (Železniška proga Št. Peter Reka,) na kateri je bil do danes promet ustavljen, se je danes popoludne zopet odprla.

— (Akad.-teh. društvo „Triglav“ v Gradoči) priredi v sredo dne 4. decembra v „Annensäle“ slavnostni komers v proslavo dvajsetletnice svojega obstanka. Sodelovala bodoča hrvatsko-slovenski pevski in tamburaški zbor. Vzpored: A. Slavnostni del: 1. G. predsednik otvori komers. 2. Poje se „Triglavovo“ geslo. 3. G. predsednik pozdravi načelo goste. 4. Pevski zbor poje „Naprej!“. 5. „Ob dvajsetletnici Triglava“, govori g. fil. Wester. 6. Farkaš: „Vjenac narodnih popievaka“, udarja tamburaški zbor. B. Zabavni del. Pričetek ob 8. uri zvečer.

— (Celovški občinski svet) je dovolil v proslavo petdesetletnice cesarjevega vladanja 6000 gld. prispevka za zgradbo hiralnice, katero bo v proslavo te petdesetletnice zdala dežela koroška.

— (Ljubosumni brivec.) Celovški brivec Adler je v noči od 25. na 26. zabolel svojo ženo z nožem in to iz ljubosumnosti, potem pa se sam ovadił policiji.

— (Goriška slovenska šola.) Vprašanje o mestni slovenski šoli v Gorici še vedno ni rešeno in kar čuditi se je, kako tekmujejo vsi odločilni faktorji, da nje otvoritev zavlečejo in morda populoma prepričijo. Slovenci gorški so vsled tega opravičeno razburjeni. Pred kratkim se je vršil zavni shod slovenskih starišev, ir ajočih za šolo godne otrok, in ti so sklenili poslati naučnemu ministru rezko pritožbo zlasti glede tega, da hoče mesto slovensko šolo nastaniti v povsem neprimernem poslopju, konec mesta, tako da bi bila preveč od rok in bi jo otroci ne mogli obiskovati. Izgubili smo že upanje, da bi se stvar za Slovence ugodno rešila; kakor se kaže, se baron Gautsch ni nič premenil.

— (Imenovanja.) Okrajni sodnik dr. Ernest Cristofolletti je premeščen iz Podgrada v Komen, sodni pristav v Sežani Josip Platzer pa je imenovan okrajnim sodnikom v Podgradu.

— (Iredentovska demonstracija.) Minolo sredo, v predvečer godu laške kraljice Margerite so goriški iredentovci priredili veliko demonstracijo.

Neka pevka je zapela tri goriške pesmi, mej njimi jedno, ki je za Slovence skrajno žaljiva. V nobenem drugem mestu se ne dopušča, da bi se v gledališču žalila druga narodnost, le goriška policija misli, da tako občinstvo ni treba imeti. Ko je pevka odpela dotično pesem, nastal je po poročilu nekega laškega lista „velik vihar“, ki je postal potem pravi delirij, ko se je pevki vročil šopek samih Marjetič, povezanih z zelenjem in z rudečim trakom, na katerem je bila italijanska zvezda. Poroča se sicer, da je policijski vodja goriški nadzorujočega komisarja poslošno oštel in tudi skušal pozvadeti, kdo je naročil rečeni šopek, a ker tako pozvadovanje še nikdar ni uspeha imelo, se Lahom tudi sedaj ni batil.

* (Popularnost dra. Luegerja) Mnogokrat se je že povdajalo, da je dr. Lueger najpopularnejši mož na Dunaji, da jedino mož z tako popularnostjo je zamogel lahkoživno dunajsko prebivalstvo pridobiti za svoje ideje. Številnost njegove stranke je najboljši dokaz za to njegovo popularnost, ali kolika je ta v resnici, to se vidi pri dunajskem krasnem spolu. Dunajčanke ga obožavajo. Vsaka po svoje. Elegantna dama hodi poslušati njegove govorje, ga pozdravlja z robcem in mu ploska, trcjalke se pa zbirajo okoli njegove slike in jo časte, kakor da je kak svetnik. V nedeljo je bil neki ženski shod, na kateri je prišel tudi dr. Lueger. Ko je Lueger odhalil, so se gnetle zborovalke okoli njega, da ni mogel z mesta. Nobena se ni menila, da se je pokvarila nje oblike, vsaka mu je hotela seči v roko, vsaj dotakniti se njegove suknje. Fine dame so mu poljubljale roke, nekatere so kar pred njim poklepkile. Tako popularen pač še nične na Dunaju ni bil, kakor „lepi Karol“, dr. Lueger.

* (Barthélemy Saint Hilaire) Predstinočnim je umrl v Parizu svetovnoslavni učenjak in državnik Jules Barthélemy Saint Hilaire v starosti 90 let. Pokojnik je postal l. 1838. profesor filozofije na Collège de France, l. 1848. član francoske akademije in poslanec. Ko je Napoleon III. postal cesar, je dal Barthélemyja zapreti, ker mu ta ni hotel priseči zvestobe. Barthélemy se je pridružil zmerni opoziciji, ko je Francija postala republika, je on postal senator in l. 1880 minister unanjih del. Pokojnik je bil jeden prvih misliteljev naše dobe, znamenit filozof, čigar spisi mu zagotavljajo jedno najboljših mest v francoski literaturi.

* (Smrt v snegu) V ogerski vasi Szepsi je zapadel te dni sneg tako, da je ulomil streho ondotne dekliške šole in zasul vse deklice. Jedna se je zadušila, druge pa so nevarno obolele, ker so skoro pol ure ležale pod snegom.

* (Cilindri se bodo podražili.) Dunajski klobučarji so sklenili podražiti s 1. decembrom cilindre za 12 de 15 odstotkov.

* (Dolgotrajno spanje) V Stevensweertu spi neko dekle že 216 dnij nepretrgoma in na noben način je ni moč prebuditi. Dekle je povsem zdrava, žila bije normalno in zato se zdravniki ne morejo prečuditi nje trdem in dolgem spanju. Nekateri sodniki sodijo, da je povod spanju histerija, drugi pa misljijo, da je tu opraviti s pronocirano autosugestijo.

* (Navihani zavezni drzne tatici.) Po priporočilu v Laillangu na Francoskem službujočega duhovnika Butina je dobila bivša redovnica Bramont v Parizu dobro službo. Zlorabila je zaupanje svoje gospodinje, jej ukradla 25 000 frankov v obligacijah in zbežala. Policija jo je hitro ujela, a obligacij ni dobila pri njej, in tatica tudi ni hotela povedati, kje jih je skrila. Mej preiskavo se je rečeni duhovnik Butin oglasil in naznanih, da pove, kje je tatica skrila vrednostne papirje, če se mu zagotovi nagrada 7500 frankov. Sodišče je koj ukazalo, naj se Butin aretuje, a lokalna policija v Laillangu tega ni hotela storiti, češ, saj ni mogoče, da bi občislani in pobožni Butin bil kaj nepravega storil. Na to je prišel policijski uradnik iz Pariza in Butina aretoval. V Butinovem stanovanju so se našli taloni ukradenih obligacij. Butin je priznal, da je tatica njemu izročila ukradene vrednostne papirje, opravičuje se pa s tem, da jih je hotel prodati in skupilo porabiti v človekoljubne namene.

* (Strašno maščevanje) V erarični tovarni za izdelovanje patron v Palmi na Španskem se je včeraj primerila grozna nesreča. Prav mej delom je eksplodiral smodnik in raznesel vso veliko tovarno. Poslopje se je hipoma porušilo in razvaline so pokopale mnogo delavcev, moških in ženskih. Glasom najnovejših poročil se je doslej izpod razvalin izkopalo 70 trupel in 34 težko ranjenih oseb, vrh tega pa se je našlo še nekaj odraganih glav, rog in nog. Brez dvoma je bilo več oseb popolnoma raztrganih. Sodi se, da je neki odpuščeni delavec nalača prouzočil to strahovito nesrečo, ker ga je tovarniško vodstvo odpustilo.

Knjigovnošt.

— „Popotnik“ ima v št. 22 naslednjo vsebino: J. Košan: Leposlovje — izobraževalna sila; L. Lavtar: Načrt za računanje na jednorazredni ljudski šoli; Ali je preobloženost v šolah neizogibna; Društveni vestnik; Dopisi in druge vesti.

— Izvestja muzejskega društva Sežitek 5. ima naslednjo vsebino: S. Rutar: Claudia Celeia; dr. Fr. Kos: Iz domače zgodovine; A. Koblar: Be-

ležke iz zapisnikov kapiteljskih sej pod škofom Hrenom; A. Koblar: Kranjske cerkvene dragocenosti I 1526.; S. Rutar: Prazgodovinske izkopnine na Dolenskem; S. Rutar: Nove najdbe okoli koloseja v Rimu; J. Vrhovnik: Marijino znamenje na sv. Jakoba trgu v Ljubljani; I. Vrhovnik: Pozabljen ljubljanski pomočnik zoper potres; dr. J. Kos: Kje je Ortaona; dr. Fr. Kos: Kratko pojasnilo J. Jäger: Bonishne Brorshne.

— Mittheilungen des Musealvereines für Kranj. Sešitek 3. ima nalednjo vsebino: Ferd. Seidl: Beziehungen zwischen Erdbeben und atmosphärischen Bewegungen; S. Rutar: Schloss und Herrschaft Luegg; K. Črnologar: Die Lucienkapelle der Franciskanerkirche in Laibach; H. Kasprek: Urkunden, betreffend die Lucienkapelle der Franciskanerkirche zu Laibach; Carniolana aus dem Graf Coronini-Cronbergschen Archiv; Prähistorische Grabungen in Kranj; Litteratur.

Brzojavke.

Dunaj 27. novembra. V poslanski zbornici je bila danes dolga in ostra debata zaradi predloga, naj se dovoli sodno postopanje proti poslancema baronu Rolsbergu in dr. Luegerju. Zaradi razžaljenja časti se je dovolilo sodno postopanje.

Dunaj 27. novembra. Oficijozno se javlja, da se bodo občinske volitve vršile šele meseca aprila.

Dunaj 27. novembra. Taaffe umira.

Praga 27. novembra. Ker je mladočenska stranka dobila v trgovinskih zbornicah sedem mandatov ima sedaj večino v mestni kuriji, vsled česar bodo imela v deželnem odboru štiri zastopnike. Nemci bodo imeli le jednega zastopnika.

Praga 27. novembra. Včeraj se je vršila volitev deželnozborskih poslancev v kuriji veleposestnikov. Nemci se volitve v skupini fidej-komisarnih veleposestnikov niso udeležili, v skupini nefidejkomisarnih veleposestnikov pa so s svojimi kandidati propadli za 29 glasov. Voljeni so bili sami konservativni veleposestniki.

Praga 27. novembra. Namesto kneza Karla Schwarzenberga so volili veleposestnika kneza Friderika Schwarzenberga državnim poslancem.

Pariz 27. novembra. Panamski škandali so prišli zopet na dnevni red. Policija je pri raznih osebah izvršila hišne preiskave in konfiskovala mnogo spisov. Listi javljajo, da je pričakovati novih razkritij.

Carigrad 27. novembra. Vlada je razglasila imenovanje šestih justičnih nadzornikov za maloazijske provincije, katero reformo so zahtevali poslanci velesil. Mej imenovanci sta dva kristijana.

Narodno-gospodarske stvari.

— Lokalna železnica Lvov - Kleparaw-Janow z postajami Rzesna-polska, Damažyr in Janow, postajališči Prezydatki, Rzesna ruska, Kozice, Jamelna-Karaczynow in postajališčem in prekladiščem Kožlinka se je izročilo dne 21. novembra 1895 javnemu prometu. Pri tem sta se otvorili postaji Domažyr in Janow za ves promet, postajališča Kožlinka za osebni, pratežni in tovorni promet v celih vagonih, postaja Rzesna polska in vsa postajališča pa le za osebni in pratežni promet.

Zahvala.

Vsem velečenjenim gospodom volilcem idrijskega mesta, ki so pripomogli, da sem bil včeraj s tako lepo večino izvoljen deželnozborski poslanec, usojam si tem potom izrekati najudanejšo zahvalo. Zahvaljujem se tudi srčno za mnogobrojne čestitke, katere so mi došle iz Idrije in okolice od raznih, zmago praznujočih skupin. Dal Bog, da se mi posreči, izpolnjevati novo dolžnost v čast in vsestransko korist ljubim Idrijanom, kar jedino je moja želja!

V Ljubljani, 26. novembra 1895.

(1555) Dr. Danilo Majaron.

Zahvala.

Častitim gg. volilcem mestne skupine Kranj-Loka, ki so zavedni in za napredok vneti skazali mi pri včerajšnji deželnozborski volitvi vkljub hudemu nasprotнемu pritisku svoje častno zapiranje v tako mnogobrojnem številu, izrekam iskreno svojo zahvalo, zagotavljajoč jih, da si bom pri izvajevanju izročenega mi deželnozborskega mandata vedno in vestno prizadeval, po možnosti koristiti domovini in svojemu volilnemu okraju.

V Kranji, dne 26. novembra 1895.

(1554) Viktor Glubočnik.

Austrijska specijaliteta. Na želodcu bolehaločim ljud m priporočati je porabo pristnega, Moll ovega Seiditz-praska^a, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodcu krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastocim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetji razp. Škaljica to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevat je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnost o znamko in s podpisom. 5 (4-16)

Tuji.

26. novembra.

Pri stoni : Beck, Bartha, Schoss, Schaffer, Blau, Schüller, Müllner, Herz z Dunja. — Koritnik iz Blok, — Weber iz Mengša. — Schollmayer iz Kranja. — Pongracz iz Gradca. — Berger iz Trsta — Schautar iz Zelinja. — Schimen iz Solnograda. — Mandrović iz Zagreba. — Krauss iz Marijacevja.

Pri Lloydu : Weber iz Šopronja. — Birschitz iz Gradca. — Bruss iz Sušaka.

Umrli so v Ljubljani:

22. novembra: Ivan Zaletel, delavec 19 let, Gruberjeve ulice št. 3.

23. novembra: Ivan Kos, godec, 73 let, Cerkvene ulice št. 21.

24. novembra: Ivan Kveder, postreščekov sin, 7 let, Franca Jožefa cesta št. 5. — Franca K movec, delavčeva hči, 2 dni, Trnovski pristav št. 10.

V hiralnici:

25. novembra: Anton Princ, blapec, 35 let.

V otroški bolnici:

25. novembra: Pavel Mavec, delavčev sin, 1 leto in 10 mesecov. — Rudolf Sevar, delavčev sin, 7 mesecov.

Meteorologično poročilo.

Novembra	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
26.	9. zvečer	742.6	-2.2°C	sl. svzh.	megla	
27.	7. zjutraj	741.0	-3.5°C	sr. svzh.	megla	0.0
"	2. popol.	738.3	-2.3°C	sl. vzhod	megla	

Srednja včerajšnja temperatura -0.2°, za 1.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 27 novembra 1895.

Skupni državni dolg v notah.	99	gld. 35	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	50	"
Austrijska zlata renta	120	30	"
Austrijska kronksa renta 4%	100	"	"
Ogerska zlata renta 4%	120	70	"
Ogerska kronksa renta 4%	98	"	"
Avtro-ogerske bančne delnice	1012	"	"
Kreditne delnice	370	"	"
London vista.	121	"	"
Nemški drž. bankovi za 100 mark	59	65	"
20 mark	11	81	"
20 frankov	9	58	"
Italijanski bankovi	44	70	"
C. kr. cekini	5	70	"

Dně 26 novembra 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	147	gld. —	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	198	"	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. list.	119	25	"
Kreditne srečke po 100 gld.	196	"	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	165	50	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	495	"	"
Papirnatni rubelj	1	29 ^{1/4}	"

Vzprejmem spremnega knjigovodjo.

Ponudbe naj se pošljajo pod naslovom: Vinko Majdič, valjčni mljin v Kranju. (1528-2)

Špecerijska trgovina.

V nekem trgu se daje špecerijska trgovina, s katero je združena tobačna trafka in podaja žganja in moke, do dne 1. decembra zaradi rodbinskih razmer v načaju.

Tudi je na prodaj istotam hiša.

Kje? pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (1531-2)

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo prospene (provzročujejo slast do jela, razvrstavajo sliz, so pomirljive in olajšajoče, ustavljajo krč in krepčajo želodec; rabijo pri napaenjanju in zapečenosti, preobloženem želodci z jedili in pičačami i. t. d.)

Steklenica z rabilnim navadem velja 20 kr., tucat 2 gld., 3 tucate samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

Zraven rotovža v Ljubljani. (822-47)

Pošljajo se vsak dan po pošti proti povzetji.

Poslano.

Gospodu Edvardu Langerju, zasebniku.

Z veseljem se pridružujem V. si ideji, da se odpošlje državnemu zboru peticija za odpravo male loterije. Toda to naj se zgodi čim preje.

Javiti Vam hočem nekatere podatke, ki se lahko priložijo omenjeni peticiji v utemeljenje. O moraličnih in narodno-gospoških škodah male loterije nečem govoriti, živimo v realističnih časih, ko je treba rabiti druge argumente. Dokazati hočem da je mala loterija tudi popolnoma neracionalna igra brez najmanjih šans. Kolo sreče pri malih loterijah ima, kakor znano, 90 številk, torej je verjetnost, da se uganje jedno pogrenjenih številk = 1/90. Ako se vleče pet številk, je verjetnost dobitka 1/90 ali 1/18. Za igralca je torej, jeden slučaj ugoden za blagajno pa 17 slučajev, zarad česar bi mogla ista dobitčna igralcu razum njegove stave povrniti še sedemnajstkrat toliko, pri določnem izvlečku pa 90 krat toliko. V resnici pa se za nedoločni jednostavni izvleček plačuje le 14 kratna za dočni po 57 kratna stava. Na isti način so dobitki pri ambah, ternih itd. Iz 90 številk se da po nauku o kombinacijah sestaviti 4005 različnih amb, 117.480 tern, 2.555.190 kvatern in 43.949.268 kvintern. Ker se nahaja mej vlečenim 5 številkam 10 amb, 10 tern, 5 kvatern in 1 kvinterna bi morali znašati od 1-tijskih blagajnic določni dobitki, izključivi znesek stave, za ambo 400/10=krat, za terno 11.784/10=krat, za kvaterno 511.038/10=krat za kvinterno 43.949.038/10=krat toliko kakor se je stavilo. Namesto tega pa dajejo loterijske blagajne za ambe, terne in kvaterne okroglo le po 250-, 500-, in 64.000-krat toliko, kakor se je stavilo, kvintene pa zastaviti pa niti dovolje ni. Poleg tega si pridružuje, kakor znano, loterijska blagajna še pravico, da sme omejiti stave, če bi jih bilo preveč. C lota igralcev torej povprečno ne more dobiti, blagajnica pa nikdar ne izgubiti. Konečno naj se konstatuje, da se velike vsote v mali loteriji sploh ne morejo dobiti.

Tudi jaz mislim, da je razredna loterija izborna nadomestilo za malo loterijo in predlagam torej — da si pridobimo popolno jasnost — da se obrnemo do generalnega debiteurja ogerske razredne loterije Karola Heintze v Budimpešti za natančni igralni načrt te loterije, ki se je na Ogerskem že tako dobro obnesla.

(1515) Karol Muhr, (v Linzu).

Na blagohotno uvaženje!

V gostilni „Pri roži“

v Židovskih ulicah št. 6

se bode pričelo

v nedeljo 24. novembra t. I.

točiti

Plznsko zimsko pivo

iz meščanske pivovarne, naravnost iz soda v najizbornejši kvaliteti (1524-2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1895

Nekajno omenjeno pričakujem in odbajalni čas osmneni so v razpolago.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

1. ur 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Frančanofeste, Ljubno, čes. Selthal v Anseu, Ischl, Gmunden, Bolnograd, Steyr, Linz, Bledjevice, Plzen, Marijine vare, Hob, Karlova varo, Frančova varo, Prago, Lipško, Dunaj via Amstetten. 2. ur 10 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje, Novo mesto. 3. ur 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Frančanofeste, Ljubno, čes. Selthal v Bolnograd, Lend-Gasten, Zell na Isarju, Innsbruck, Krems, Gurib, Gorenje, Pariz, Steyr, Linz, Gmunden, Ischl, Bledjevice, Plzen, Marijina varo, Hob, Frančova varo, Karlova varo, Prago, Lipško, Dunaj via Amstetten. 4. ur 5 min. popoldne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje. 5. ur 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj. 6. ur 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj. 7. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 8. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 9. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 10. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 11. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 12. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 13. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 14. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 15. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 16. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 17. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 18. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 19. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 20. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 21. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 22. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 23. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 24. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 25. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 26. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 27. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 28. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 29. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 30. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 31. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 32. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 33. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 34. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 35. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 36. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 37. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 38. ur 5 min. zjutraj mešani vlak v Trbiš, Pontab, Beljak, Osor, Ljubno, čes. Selthal, Dunaj via Amstetten. 39. ur 5 min. zjutraj mešani vl

Mala oznanila.

Pod Tranečo št. 2.
Najnižje cene.
Veliko zaloge
klobukov
 priporoča
J. Soklič.
 Pod Tranečo št. 2.

Kavarna I. Lekan
 („Pri Virantu“)
 na Sv. Jakoba trgu.
 Podpisane se priporočam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarnice ter zagotavljam dobre pijače ter točno posrebo. Z velespoštovanjem Ivan Lekan, kavarnar.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v **slaščičarski in pekovski obrt Jakob Zalaznik**

spadajočimi izdelki postreza točno tvrdke

Stari trg št. 21.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Za (95) jesensko in zimsko sezono velika zaloge manufakturnega blaga po najnižjih cenah pri **Hugonu Ihl-u** v Ljubljani, Pred škofijo št. 2.

HOTEL Ljubljana (182) **Sv. Petra cesta št. 9.**
 V središču mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzognega urada.
 Izborna, cenena restavracija. 20 elegantno urejenih sob.
 Ukusna jedila, pristni dolenski cviček. — Salon za veselice. — Po leti lep senčnat wrt. — Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene. Omnibus k vsakemu vlaku. Karol Počivaunik, hotelir.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na peresih (Feder-mistratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najboljši znanih modrocev z onimi, kot jih n. pr. tukajšnji mizari ne popolnoma izvršene ponujajo. **Zlomnice** od 15 do 30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.

Tapetniška kupčija OBREZA
 v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 1.

Josip Reich (101)
 Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4 priporoča čast. občinstvu dobro urejeno **kemično spiralnico** v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Pregrinjata vsprejmō se za pranje in čren v pobaranje. V barvariji vsprejema se svilnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

Fr. Kaiser
 puškar v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6 (os) priporoča svojo veliko zaloge orčja za lov in osebno varnost, streljiva in potreščin za lovce. Specijalitete v ekspressnih puškah in pticaricah, kijih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Slavko Gärtner
 krojaštvo (1037) Sv. Petra cesta št. 71 Škofoje ulice št. 2 priporoča svojo delavnico v obilen poset, zagotavlja solidno in točno postrebo po nizki ceni. Moške obleke izdeluje od 3 gld. naprej. Osnazijo se cele obleke in posamezni kosi. Stalnim naročnikom kranje brezplačno. Gg. dijakom značno znižane cene Za jesensko sezono bode moja delavnica razširjena in z dobrimi močmi preskrbljena, da mi bode mogoče ustrezati vsem zahtevam č. naročnikov.

A. KUNST
 Ljubljana, Židovske ulice št. 4. Velika zaloga obuval (99) lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izberi. Vsakešna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamenujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

IVAN JAX
 v Ljubljani, Dunajska cesta 13. Tovarniška zaloge šivalnih strojev in velocipedov. Ceniki (104) zastonj in poštne prosto.

Čast mi je naznanjati, da sem preuzeval po smrti mojega moža Frana Toni **kovaško obrt** katero budem nadaljevala, ter se priporočam za vse v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postreba. Z velespoštovanjem (105) **Ivana Toni** v Vodmatu št. 4.

Brata Eberl
 Ljubljana, Frauciškanske ulice 4. Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja. Tovarna za oljnate barve, lak in pokost. (106) Glavni zastop Bartholi-jevega originalnega karbolineja. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj
 Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3 priporočata p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakovrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah. (107)

Izborne a p n o
 iz kopanega kamenja (apnenika), izvrstno izgano, ima vedno na prodaj in v vsaki množini po običajnih cenah Andrej Mauer posest. apnenice v Zagorji pri Savi.

46
HENRIK KENDA
 v Ljubljani. Najbogatejša zalog za šivilje. (109)

ANTON KOŠIR
 v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 39, poleg juž. kolodvora priporoča svojo zalogo izvrstnih jermenov za stroje in jermenoma za šivati po nizkih cenah. Kovček „en gross“ gg. trgovcem po najnižjih tovarniških cenah.

Mehanik (111) **Ivan Škerl**
 Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani priporoča se p. n. občinstvu za izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del in popravkov, kakor šivalnih strojev, velocipedov itd. po najnižjih cenah. Vnana naročila se točno izvršujejo.

G. Tönnies v Ljubljani. Tovarna za stroje, železo in kovino-fabričnico. Izdeluje kot posehnost: vse vrste strojev za lesoreznicne in žage. (112) Prevzame cele naprave in oskrbuje parstroje in kotle po najboljši cestvi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Maksimiljan Patat-ova naslednika F. Merala & Boneš (113) v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27 priporočata se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakovrstna pregrinjala, svilnate robe in trakove za pranje in pobaranje, kakor tudi svilnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna
 Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47. Zaloga Gösskega marčnega piva v sodkih in steklenicah. Priznano izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrom. (114) Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor (115) čevljarski mojster v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3 priporoča se predst. duhovščini in slav. občinstvu za obilen naročevanje raznovrstnih obuvau, katera izvršuje ceno, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinje do najpriprostje oblike. Mere se shranjujejo. Vnanim naročilom naj se blagovljeno pridene vzorec.

Zajamčeno pristni kranjski brinjevec liter po gld. 1·20 in medenovec liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravnički, pri Oroslav Dolencu trgovina z voščenino in medom Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Ustanov. J. J. NAGLAS leta 1847. tovarna pohištva v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec). Zaloga jednostavnega in najfinjelega lesenega in oblazinjenega pohištva, zreal, strugarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavēs, odej, preprog, zastiral na valjcih, polkuov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blagajnice. (102)

Alojzij Vanino
 Ljubljana, Stari trg št. 9 nasproti trgovine J. S. Benedikt-a priporoča p. n. občinstvu svojo veliko zalogo nožev in škarij vsake vrste iz najfinješega angleškega jekla. Priporoča se za izvršitev vseh v njegovo stroko spadajočih del, kakor brušenje britev, likanje in brušenje kirurgičnih instrumentov itd. (1038–17)

M. Kunc
 krojaško obrtovanje v Gradišči št. 5 (v Jean Schreyevi hiši) priporoča svoje izborne izdelke civilnih in uniformskih oblačil po meri. Bogata izbera dobrega modnega blaga je vedno v zalogi; vzprejemajo se pa tudi narodna pridejnjem blagom. Fini in pravilni kroj, izborna delo in ceno postrebo jamči obče znanu zmožnost in solidnost tvrdke. (119)

Fran Detter Ljubljana, Stari trg št. 1. Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev. Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji, kakor slamoreznice, matilnice i. t. d. Ceniki zastonj in poštne prosto.

Anton Presker
 v Ljubljani na Sv. Petra cesta št. 16 priporoča svojo veliko zaloge gotovi oblek za gospode in dečke, jopic za gospe, plaščev za gospe, ne-premodljivih havelkov itd. Oblike po meri se po najnovejših uzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izg. stavlajo. (118)

Domača tvrdka!

Tesarski obrt

Domača tvrdka!

IVAN ZAKOTNIK

tesarski mojster in zapriseženi izvedenec c. kr. deželne sodnije

v Ljubljani, Nove ulice št. 5

(1474-5)

se priporoča v vsa tesarska stavbinska dela. — Cene so povsem trpežnemu delu primerno nizke.

J. Pserhofer-jeva

lekarna ,pri zlatem državnem jabolku'

Dunaj, I., Singerstrasse št. 15.

J. Pserhofer-jeve

odvajalne kroglice, preje kri čistilne kroglice imenovane, staro-znano, lahko čističe domače zdravilo.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitek s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovan proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštne prosto pošiljatev: 1 zvitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj kot 1 zvitek se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrecno, "J. Pserhofer-ja odvajalne kroglice" zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stojeci podpis J. Pserhofer in sicer z rudočimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserhofer-ja. 1 lonček 40 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 65 kr.

Sok iz ozkega trpota (Spitzwegerich-saft), 1 steklenica 50 kr.

Balzam zoper golšo, 1 steklenica 40 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 65 kr.

Stoll-ovi Kola-preparati, izvrstno krepčilo za želodec in živec. 1 liter kola-vina ali eliksirja 3 gld., — 1/4 litera 1 gld. 60 kr., — 1/4 litera 85 kr.

Zdravilni obliž za rane pok. prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 75 kr.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specijalitete ter se preskrbe vse predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje.

Pošiljatve po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najboljše s poštno nakaznico), potem je poština mnogo cenejša, nego pri pošiljtvah proti povzetju. Imenovane specijalitete tudi prodajata v Ljubljani gospoda lekarja: Mardet-schläger in Piccoli.

Grenka želodčna tinktura (preje življenska esenca ali praške kapljice imenovana). Lahko raztoplivo zdravilo, draž lnega in krepujočega učinka na želodec pri oviranem prebavljanju. 1 steklenica 22 kr., 1 dvanaštorica 2 gld.

Cudežni balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fljakarski prasek za prsi, 1 škatljica 35 kr., s poštne prosto pošiljatvijo 60 kr.

Tannochinlin-pomada J. Pserhofer-ja, najboljše sredstvo za rast las, 1 pušica 2 gld.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabim prebavim, 1 zavoj 1 gld.



1865.



1882.



1870.

Glavna

zaloga

priznano najboljših pristnih
ruskih peterburških

gumastih galos, snežnih in telovadskih čevljev

v največji izbéri pri (1414-5)

Ferd. Bilini & Kasch-u

v Ljubljani, Židovske ulice št. 1.

Objava.

C. kr. tobačna glavna tovarna v Ljubljani razpisuje s tem

ponudbeno obravnavo

za leta 1896 in 1897 zaradi odpeljave ekskrementov iz stranišč, kakor tudi odpeljave smetij in tobačnih odpadkov iz gnojne jame.

Zadnjih se na leto okoli 200 metriških centov nabere.

Ponudniki imajo svoje s kolekom od 50 kr. opremljene ponudbe v dvojem zapečatenem kuvertu, katerih zunanjji najima naslov na urad, notranji pa napis: "Ponudba za odpeljavo fekalij, smetij in tobačnih odpadkov"

do 2. decembra 1895

v uradni pisarni c. kr. tobačne glavne tovarne uložiti.

Ponudbenikom je dano na prosto voljo za odpravo fekalij zase in za odpeljavo smetij ter tobačnih odpadkov zase oferirati.

Pogoji, kakor in kedaj naj se čistijo stranišča in gnojne jame, se ob navadnih uradnih urah v tovarniški pisarni upogledati morejo.

V Ljubljani, dné 21. novembra 1895.

Swoboda.

(1536-2)

Št. 10.884.

Razglas.

Dnē 2. januvarja 1896. 1. ob 10. uri dopoludne vršilo se bode v deželnici hiši (Turjaški trg št. 1)

VIII. izžrebanje obveznic kranjskega deželnega posojila.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 18. novembra 1895.

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani se usoja naznani slav. p. n. občinstvu v mestu in na deželi, da je z današnjim dnem

v Florijanskih ulicah štev. 18 odprl novo prodajalnico

specerijskega, kolonijalnega in materijalnega blaga.

Priporočaje se za obilen obisk, zagotavlja točno in vestno postrežbo z vedno svežim blagom bilježim

najodličnejšim spoštovanjem

Fran Richter.

(1498-3)